

Dosarul nr. 3ra-956/23
2-21010244-01-3ra-21092023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Donon
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

ÎNCHEIERE

29 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Eugeniu Musteață în numele și interesele lui Valentin Ursu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Ursu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 22 ianuarie 2021, Valentin Ursu a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat: anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial sectorul Centru, Chișinău) nr. 91/2020/61672 din 08 decembrie 2020, anularea actului administrativ emis în procedura prealabilă nr. U-2869/20 din 21 decembrie 2020 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual privind recalcularea pensiei cu includerea perioadei de la 16 noiembrie 2018 până la 01 decembrie 2020 de activitate din cadrul structurilor de forță în vechimea de muncă pentru care i s-a stabilit pensia începând cu 01 martie 2018 și recalcularea pensiei reieșind din vechimea în muncă de 27 ani 00 luni 00 zile, din suma soldei reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedieri din 01 decembrie 2020 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 03 decembrie 2020 s-a adresat cu cerere Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial sectorul Centru, Chișinău), prin care a solicitat recalcularea pensiei prin includerea perioadei de la 16 noiembrie 2018 până la 01 decembrie 2020 în vechimea de muncă din care s-a stabilit pensie la data de 01 martie 2018.

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial sectorul Centru, Chișinău) nr. 91/2020/61672 din 08 decembrie 2020 a fost respinsă cererea de recalculare a pensiei pe motivul că pretențiile nu se încadrează în prevederile art. 61 al Legii nr. 1544/1993 și că circumstanțele invocate nu constituie temei de recalculare a pensiei.

Nefiind de acord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial sectorul Centru, Chișinău) nr. 91/2020/61672 din 08 decembrie 2020, la 21 decembrie 2020 s-a adresat cu cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea refuzului și emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă cererea de recalculare a pensiei.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr. U-2869/20 din 11 ianuarie 2021 cererea prealabilă a fost respinsă.

Reclamantul a menționat că începând cu 01 martie 2018 este pensionar în conformitate cu Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, reieșind din vechimea de muncă de 23 ani 06 luni 26 zile.

La data de 16 noiembrie 2018 a fost reangajat în structurile de forță și a activat până la data de 01 decembrie 2020.

Conform Adeverinței Serviciului de Protecție și Pază de Stat al Republicii Moldova din 16 decembrie 2020, la data de 01 decembrie 2020 vechimea în muncă ce-i dă dreptul la pensie constituie 27 ani 00 luni 00 zile.

A menționat că pârâta Casa Națională de Asigurări Sociale a început a stabili, calcula și achita pensia angajaților structurilor de forță începând cu 01 ianuarie 2017, iar din data intrării în vigoare a Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 și până la 01 ianuarie 2017 reangajarea în structurile de forță constituia temei de recalculare a pensiei.

În tot acest timp legea a fost interpretată în sensul direct al ei, în vederea recalculării pensiilor după reangajarea în serviciu, după atâția ani este inadmisibil faptul interpretării diferite a legii în mod abuziv defavorabil salariatului/pensionarului, numai pentru faptul că s-a schimbat instituția abilitată în vederea achitării pensiilor.

A remarcat că la prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei legislatorul nu a indicat faptul că aceste acte trebuie să fi existat până la data stabilirii pensiei și nici nu rezultă din lege acest fapt.

Prin urmare, consideră alegația precum că recalcularea pensiei se face doar în baza actelor ce au existat până la data stabilirii pensiei, dar au fost prezentate ulterior este o concluzie eronată, la care s-a ajuns prin excluderea ipotezelor concrete din aria de ipoteze pe care le acoperă norma juridică respectivă, denaturând în mod vădit norma.

Pentru a înțelege faptul că perioada de serviciu acumulată după data stabilirii pensiei, constituie temei de recalculare a pensiei, sunt relevante prevederile art. 2 alin. (2) coroborat cu art. 61 alin. (2) ale Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, din care

rezultă cu certitudine că în cazul în care persoana a mai activat în serviciu după stabilirea pensiei i se recalculează pensia după trecerea lor în rezervă sau în retragere (demisie/concediere).

Deși prevederile invocate sunt inaplicabile speței, legislatorul a indicat expres faptul că în cazul în care persoana a mai activat în serviciu după stabilirea pensiei această circumstanță constituie temei de recalcularea a pensiei după încetarea serviciului.

A indicat că, interpretarea diferită a prevederilor art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, decât cea acceptată pe toată perioada de la 23 iunie 1993 și până la 01 ianuarie 2017, în sensul reținut de pârâtă, este inadmisibilă, deoarece contravine principiului securității raporturilor juridice degajat de art.6 din Convenția europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, în partea ce ține de previzibilitatea legii în corelare cu principiul încrederii legitime.

A susținut că potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele *Facini Dori v Recre*, 1994, *Foto-Frost v Hauptzollant Lübeck. Ost*, 1987), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă, prin urmare să nu fie interpretabilă și folosită împotriva părții slabe.

Casa Națională de Asigurări Sociale nu a indicat care a fost necesitatea schimbării practicii de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare raportate la perioada de stabilire a pensiei de către structurile de forță. Menționează, că pârâta nejustificat a nesocotit perioada de la 16 noiembrie 2018 până la 01 decembrie 2020 ca circumstanță generatoare pentru recalcularea pensiei, contrar prevederilor art. 61 alin. (1) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, ori, coroborat cu prevederilor pct. 4 lit. a) al H.G. nr. 78 din 21 februarie 1994, recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare, media lunară pentru stabilirea pensiei se face din ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii.

Prin hotărârea din 30 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Valentin Ursu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial sectorul Centru Chișinău) nr. 91/2020/61672 din 08 decembrie 2020, anularea actului administrativ emis în procedura prealabilă nr. U-2869/20 din 21 decembrie 2020 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la emiterea actului administrativ individual privind recalcularea pensiei reclamantului cu includerea perioadei de la 16 noiembrie 2018 până la 01 decembrie 2020 de activitate din cadrul structurilor de forță în vechimea de muncă pentru care i s-a stabilit pensia începând cu 01 martie 2018 și recalcularea pensiei reieșind din vechimea în muncă de 27 ani 00 luni 00 zile, din suma soldei reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedieri din 01 decembrie 2020, și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 06 iulie 2022, avocatul Eugeniu Musteață, în interesele lui Valentin Ursu, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Eugeniu Musteață în interesele Valentana Ursu și s-a menținut hotărârea din 30 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin de către instanța de fond, iar soluția cu privire la netemeinicia acțiunii este justă.

În acest sens, completul judiciar a menționat că, deși reclamantul începând cu data de 16 noiembrie 2018 s-a reangajat în cadrul Centrului Național Anticorupție unde a activat până la data de 05 august 2019 și de la 06 august 2019 până la 01 decembrie 2020 a activat la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute după data realizării dreptului la pensie pentru vechime în muncă – 01 martie 2018. Or, dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o singură dată, și anume, după eliberarea din serviciu, însă cu dreptul de recalculare, dar în condițiile legii.

Astfel, a reținut că din data de 01 martie 2018, Valentin Ursu este beneficiar de pensie, în conformitate cu Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri. Ulterior, după stabilirea pensiei, apelantul începând cu data de 16 noiembrie 2018 s-a reangajat în cadrul Centrului Național Anticorupție unde a activat până la data de 05 august 2019 și de la 06 august 2019 până la 01 decembrie 2020 a activat la Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

A menționat că din art. 61 din Legea nr. 1544-XII din data de 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, rezultă cert și expres trei situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: 1) existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei; 2) prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi; 3) recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul prin contract.

În consecință, Completul judiciar a concluzionat că Valentin Ursu nu se încadrează în niciuna din aceste temeuri/condiții. Or, art.61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993, nu prevede în niciun fel faptul că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la recalcularea pensiei în cazul, în care au fost reîncadrați în funcție și au activat în continuare în funcția deținută anterior, prin ce li s-a mărit perioada de vechime în muncă.

La 10 iulie 2023, avocatul Eugeniu Musteață, în numele și interesele lui Valentin Ursu, a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău. iar, la 18 septembrie 2023 a prezentat cererea de recurs motivată, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei decizi noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiat și pasibilă de a fi casată.

În acest context, reprezentantul recurentului a susținut că instanța de apel a făcut trimitere la o lege care nu este aplicabilă în speță și a interpretat eronat prevederile art.61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993.

A menționat că deși în motivarea deciziei Curtea de Apel nu a indicat expres prevederile art.33 alin.(1) lit.a) al Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, totuși, din lecturarea deciziei se conchide că la aplicarea prevederilor art.61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993, instanța de apel a împrumutat ipoteze din prevederile art.33 alin.(1) lit.a) al Legii nr.156/1998, prin invocarea faptului precum că recalcularea pensiei se face doar în baza actelor existente de până la stabilirea pensiei, deși o astfel de ipoteză nu rezultă din art.61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993.

Atât intimata cât și instanța de apel, a interpretat eronat prevederile art.61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993, prin invocarea faptului precum că recalcularea pensiei se face doar în baza actelor existente de până la stabilirea pensiei, or această normă nu degajează o astfel de ipoteză și dimpotrivă indică că „Recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data de punerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi”.

Astfel, susținut că din prevederile art.61 alin.(2) al Legea nr.1544/1993, nu rezultă că recalcularea pensiei se efectuează doar pensionarilor cărora li s-a prelungit raporturile de muncă, ori, această normă nu stabilește cercul de persoane cărora li se recalculează pensia, ci doar se indică momentul în care se efectuează recalculul pensiei pentru o anumită categorie de pensionari.

A relatat că prevederile art.2 alin.(2) din Legea nr.1544/1993, care urmează a fi interpretate coroborat cu alin.(1) aceleiași norme, stabilește regula că pensia se stabilește după eliberare din serviciu.

Spre deosebire de art.2 alin.(1) din Legea nr. 1544/1993, alin.(2) stabilește o excepție și anume, reglementează situația când persoana nu se eliberează din serviciu dar atinge limita de vârstă și întrunește condițiile prevăzute art.13 lit. a) și i se prelungeste termenul de aflare în serviciu, în acest caz temei de acordare a pensiei nu va fi ordinul de eliberarea din serviciu, ci ordinal de prelungire a termenului de aflare în serviciu, doar că pensia se va stabili în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

Astfel, art.2 din Legea nr.1544 din 23.06.1993, stabilește momentul apariției dreptului la pensie, ca regulă, la data încetării serviciului și cu titlu de excepție la

data prelungirii termenului de aflarea în serviciu peste limita de vârstă dacă întrunește condițiile prevăzute de art.13 lit. a) aceleiași legi.

Reprezentantul recurentului a remarcat că în motivarea deciziei sale, instanța de apel a admis faptul că persoanele care beneficiază de pensie pe limita de vârstă și care au prelungit raporturile de muncă pot pretinde la recalcularea pensiei prin includerea perioadei de serviciu înregistrate de după pensie în vechimea de muncă din care se stabilește pensia.

În cazul recalculării pensiilor, diferența dintre beneficiarii care au căpătat statutul de pensionar, prevăzuți la alin.(1) și (2) al Legii nr.1544/1993, este doar faptul că unii s-au eliberat din serviciu și ulterior s-au reangajat, iar alții au continuat să activeze după stabilirea pensiei pe limită de vârstă.

Adică și în primul caz și în al doilea caz persoanele activează în serviciu după stabilirea pensiei, iar după logica instanței de apel recalculul pensiei urmează să se efectueze doar celor care continuă să activeze în serviciu după stabilirea pensiei pe limită de vârstă.

Consideră că logica interpretării normelor legale a instanței de apel nu poate rezista nici unei critici, cel puțin din considerentul că nu este coerentă în argumentele sale.

În acest sens, a menționat că, în altă parte, instanța de apel invocă faptul că prevederile art.61 Legii nr.1544/1993, nu permit dreptul la recalcul la pensie în baza actelor care au apărut după stabilirea pensiei.

Prin urmare, nu este clar cum poate fi reținută afirmația instanței de apel cu referire la interpretarea prevederilor art.61 Legii nr.1544/1993, precum că recalculul pensiei poate fi efectuat doar în baza actelor ce au existat până la data stabilirii pensiei, dacă în același context menționează că recalculul pensiei pe temei de înregistrare a unei vechimi în serviciu de după pensionare poate avea loc pentru pensionarii cărora li s-a prelungit relațiile de muncă.

Pe lângă faptul că instanța de apel nu este coerentă menționăm că afirmațiile reflectate în motivarea deciziei nu rezultă din lege, nici cu privire la faptul că recalcularea pensiei se efectuează doar pensionarilor pe limită de vârstă cărora li s-a prelungit raportul muncă și nici faptul că pensia se recalculează doar în baza actelor care au existat până la data stabilirii pensiei.

A conchis că instanța de apel, în mod arbitrar a concluzionat că intimatul a solicitat stabilirea unei noi pensii sau pensiei repetate, sub pretextul că prevederile art.61 din Legea nr.1544/1993, nu prevăd expres recalcularea pensiei după eventuala reangajare, reducând astfel norma la absurd.

Prin urmare, alegația precum că art.61 Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993, nu prevede expres recalcularea pensiei după eventuala reangajare este lipsită de o justificare, or, prin aplicarea tehnicii legislative de a include toate circumstanțele și actele care pot duce la recalcularea pensiei este inoportună și imposibilă.

Deci, consideră că interpretarea prevederilor art.61 Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993, sub aspectul că nu poate fi temei de recalculare a pensiei acele circumstanțe care nu sunt indicate expres în normă, în contextul în care norma nu prevede exhaustiv nici o circumstanță, reduce norma la absurd.

Dispozițiile art. 61 din Legea nr. 1554 din 23 iunie 1993, cert și expres prevăd 3 situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: 1) existența documentelor aflate la organele de pensionare la

momentul recalculării pensiei; 2) prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi; 3) recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul militar.

La prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei legislatorul nu a indicat faptul că aceste acte trebuie să fi existat până la data stabilirii pensiei și nici nu rezultă din lege acest fapt. Prin urmare, alegația precum că recalcularea pensiei se face doar în baza actelor ce au existat până la data stabilirii pensiei dar au fost prezentate ulterior este o concluzie eronată la care s-a ajuns prin excluderea ipotezelor concrete din aria de ipoteze pe care le acoperă norma juridică respectivă, denaturând în mod vădit norma.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia dispozitivului a fost notificat părților la data de 06 iulie 2023 prin intermediul poștei electronice (f.d.111).

La data de 08 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Eugeniu Musteață, interesele lui Valentin Ursu, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei (f.d.112).

Copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentatului recurentului la data de 15 septembrie 2023 (f.d.115).

Iar, motivarea recursului a fost depusă la 18 septembrie 2023 (f.d.116).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că la depunerea recursului împotriva deciziei din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, recurentul a respectat termenele prevăzute la art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de avocatul Eugeniu Musteață, interesele lui Valentin Ursu, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1), (3) din Codul administrativ, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis

neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Eugeniu Musteață în numele și interesele lui Valentin Ursu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de avocatul Eugeniu Musteață în numele și interesele lui Valentin Ursu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc